

Käsillä oleva numero sisältää jälleen monipuolisen paketin tuoretta kielentutkimusta niin mennyttä kuin nykyisyyttä valottaen. Kirsi-Maria Nummila ja Minna Seppänen avaavat yhden historiallisen sanakirjan, Geitlinin *Suomalais-latinaisen sanakirjan* (1883), taustaa. Olli Kuparinen sukeltaa artikkelissaan infinitiivimuotojen muutosprosesseihin kolmen eriaikaisen aineiston valossa, ja Riikka Nissin tutkimuksen kohteena on erikoissanaston rooli organisaatiomuutoksessa. Hilka Paldaniuksen artikkelissa ja Henri Satokankaan havaintokirjoituksessa tarkasteltavana ovat koulumaailman tekstit.

Henri Satokankaan havaintokirjoitus on viime vuonna järjestetyn kirjoituskilpailun voittaja. Kilpailu järjestettiin ensi kerran vuonna 2016, ja siihen osallistui pitkälti toistakymmentä opiskelijaa tai vastavalmistunutta. Viimevuotisessa kilpailussa osallistujia oli huomattavasti vähemmän, mutta kaikki siihen lähetetyt kirjoitukset olivat korkeatasoisia. Yksi kirjoituskilpailujen tavoitteista on ollut kasvattaa *Virittäjän* lukijakuntaa, mutta se ei ole suinkaan niistä ainoa. Kielestä, sen käytöstä, kielentutkimuksesta ja tutkimuksen etiikasta on hyvä käydä julkista keskustelua muussakin kuin tutkimusartikkeleiden muodossa. Oiva foorumi tällaiseen keskusteluun on *Virittäjän* Havaintoja ja keskustelua -osasto, jossa kilpailujen satoakin on julkaistu ja nyt julkaistaan. Osasto on kuitenkin vuosien ja vuosikymmenten aikana supistunut. Yksi syy lienee se, että havainto- ja keskustelukirjoituksia ei arvosteta tarpeeksi. Tilanne on ristiriitainen, sillä samaan aikaan kun paineet julkaista tutkimusartikkeleita korkeatasoisissa julkaisuissa ovat kasvaneet, olisi tärkeää julkaista myös lyhyitä kirjoituksia kielen ilmiöistä ja kielentutkimuksen tuloksista ja osallistua näin tieteelliseen keskusteluun.

Kirjoituskilpailut ovat yksi keino, jolla *Virittäjä* pyrkii ylläpitämään tutkimukseen perustuvien tekstien lajikirjoa ja moniäänistä keskustelua. Kirjoituskilpailu on myös foorumi, jolla nuoret aloittelevat tutkijat ja opettajat voivat harjoitella tutkimukseen pohjaavaa kirjoittamista ja saada teksteistään asiantuntijapalautetta. Kirjoituskilpailujen kirjoitukset arvioineiden asiantuntijaryhmien puheenjohtajana on toiminut Yrjö Lauranto, ja viimevuotiseen arviointiryhmään kuuluivat Minna Jaakola ja Johanna Komppa Helsingin yliopistosta, Tommi Kurki Turun yliopistosta ja Ulla Tiililä Kotimaisten kielten keskukselta. Heidän tarkoista ja osuvista huomioistaan on tehty tiivistelmä, ja kaikki osallistujat ovat saaneet kootun palautteen kirjoituksestaan. *Virittäjä* kiittää lämpimästi arviointiryhmän jäseniä sekä Koneen Säätiötä, jonka apuraha on mahdollistanut Laurannon kaksivuotisen panoksen lehden hanketoimittajana.

Virittäjä haluaa pitää yllä perinteitä mutta myös uudistua ja laajentaa vaikutusalaansa. Siksi olemme käynnistämässä omaa blogia. Blogin tavoitteena on kertoa kielentutkimuksesta ja tutkimustuloksista populaaristi ja samalla houkutellessa lukemaan *Virittäjässä* julkaistuja artikkeleita ja muita kirjoituksia. Blogin kohderyhmänä ovat muut kuin suomen ja sen sukukielten tutkijat: kirjoitusten on tarkoitus puhutella monenlaisia kielestä ja kielentutkimuksesta kiinnostuneita lukijoita, kuten lukiolaisia ja aloittelevia suomen kielen opiskelijoita, äidinkielen- ja suomi toisena kielenä -opettajia,

kääntäjiä ja myös toisten tieteen- tai ammattialojen edustajia. Blogin teknisen toteutuksen suunnittelu on jo loppusuoralla, ja tiedotamme *Virittäjän* lukijoille sähköpostitse sekä Facebook-sivun ja verkkosivun kautta, kun blogi on avattu ja ensimmäiset blogikirjoitukset ovat luettavissa.

Tässä numerossa kerromme myös viime vuoden lopussa toteutetun lukijakyselyn tuloksista. Kysely osoittaa, että *Virittäjää* luetaan ja sen sisältöön ollaan tyytyväisiä. Verkkolehti on vakiinnuttanut asemansa, ja esimerkiksi tiedonhaussa sitä pidetään painettua lehteä selvästi kätevämpänä. Moni kuitenkin edelleen arvostaa paperista lehteä, sillä ruutuajan jatkuvasti lisääntyessä on ilo välillä tarttua konkreettiseen esineeseen ja lukea tekstiä paperilta.

Lukijakyselymme osoitti muun muassa sen, että *Virittäjän* kaikkein luetuinta sisältöä ovat artikkelit. Niiden taakse kätkeytyy pitkiä prosesseja. Keskeinen osa käsikirjoitusten hioutumisessa julkaisuvalmiiksi artikkeleiksi on arvioijilla, joista olennaisen ydinjoukon muodostaa *Virittäjän* toimitusneuvosto. Nyt onkin aika kiittää kuusivuotiskautensa päättäneitä jäseniä: Arto Anttilaa, Outi Duvallonia, Minna Jaakolaa, Matti Miestamoa, Taru Nordlundia, Renate Pajusalua, Marko Pantermölleriä, Marja-Leena Sorjosta, Minna Sunia ja Ulla Tiirilää. Samalla on ilo toivottaa tervetulleiksi uudet jäsenet: Vesa Jarva, Scott Jarvis, Leelo Keevallik, Niina Lilja, Liina Lindström, Krista Ojutkangas, Toini Rahtu, Mirja Tarnanen, Stefan Werner ja Jussi Ylikoski.

Myös *Virittäjän* toimituksessa on tapahtunut muutoksia. Hanketoimittajan määräaikainen tehtävä on tullut päätökseen, ja lisäksi maisteri Heidi Vepsäläinen on luovuttanut taloudenhoitajan tehtävät maisteri Irina Herneaholle. Nykyinen toimitus kiittää lähtijöitä heidän merkittävästä työpanoksestaan.

JOHANNA KOMPPA
HANNA LAPPALAINEN
YRJÖ LAURANTO